

Jana Navrátilová

Němčina pro samouky

a věčné začátečníky + mp3

Doma i ve třídě
zábavně
a zajímavě

Více než
2,5 hodiny
poslechových
cvičení

edika.

Němčina pro samouky a věčné začátečníky

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.edika.cz
www.albatrosmedia.cz

edika.

Jana Navrátilová
Němčina pro samouky a věčné začátečníky – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2022

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

© Jana Navrátilová, 2022

Illustrations © Dagmar Medzvecová, 2022

Autoři fotografií ze Shutterstocku: str. 15: © blvdone, str. 16: © ASDF_MEDIA, str. 24: © canadastock, str. 36: © Guenter Albers, str. 37: © Simon Dux Media, str. 46: © nito, str. 56: © Lois GoBe, str. 57: © non c a © Roman Zaiets, str. 67: © AR Pictures, str. 68: © Creative Lab, str. 71: © Honza Krej, str. 78: © Laszlo66, str. 79: © Christian Mueller, str. 80: © Pond Thananat, str. 89: © P Gregory, str. 90: © Mikhail_Kayl, str. 100: © Cyndi58, str. 102: © Simon Lukas, str. 104: © oneinchpunch, str. 112: © Roman Motizov, str. 114: © Animaflora PicsStock, str. 116: © a4ndreas, str. 123: © Tobias Arhelger, str. 124: © Madam Pong, str. 126: © Eva Bocek, str. 133: © Alena Stalmashonak, str. 134: © Ingo Menhard, str. 136: © kropic1, str. 137: © Davizro Photography, str. 138: © Sven Hansche a © Olga Gavrilova, str. 147: © canadastock, str. 148: © PopTika, str. 156: © KatePh, str. 158: © leoks, str. 159: © BlueOrange Studio, str. 160: © Bogdan Sonjachnyj, str. 166: © Pixel-Shot, str. 168: © bissig, str. 169: © ChristianChan, str. 171: © one photo, str. 178: © Porcupen, str. 179: © MVolodymyr, str. 180: © WildMedia a © Triff, str. 191: © Taljat David, str. 192: © Juliya Shangarey, str. 193: © wavebreakmedia, str. 201: © Lu Mikhaylova, str. 202: © Panumas Yanuthai, str. 203: © violetkaipa a Cookie Studio, str. 214: © Boris Stroujko, str. 215: © Romolo Tavani, str. 224: © Chinnapong, str. 225: © Marcin Krzyzak, str. 226: © patpitchaya, str. 228: © ESB Professional

Předmluva

Milí přátelé,

otevíváte knihu, která je součástí oblíbené řady učebnic pro samouky. Je určena především pro samouky-začátečníky, ale také pro mírně pokročilé, tzv. věčné začátečníky.

Ve 20 lekcích se seznámíte se základy německé gramatiky i s náročnějšími tvary, tak abyste se nejen běžně domluvili, ale dokázali se orientovat i v náročnějším psaném textu.

Každá lecke obsahuje texty a rozhovory, ve kterých vás dvojice postav zavede do různých prostředí, prožijete s nimi a jejich rodinami a přáteli radosti i starosti denního života, na cestách, při nakupování, na dovolené nebo v zaměstnání, při vyřizování osobních i úředních záležitostí. Následují obtížnější fráze obsažené v textu včetně překladu a gramatická část. V jazykovém koutku najdete mluvnické jevy, které mají odlišná pravidla, a najdete zde také zvláštní vazby, typická slovní spojení, německá přísloví a rčení. Výchozí texty jsou moderní, autentické a jsou zaměřeny především na hovorový jazyk.

Při práci s cvičeními budete mít možnost si ověřit a upevnit získané vědomosti a procvičit si je. Na konci knihy najdete slovní zásobu ke každé lekci, překlady textů a poslechových cvičení, klíč ke cvičením a přehled německých silných a nepravidelných sloves.

Správnou německou výslovnost si můžete osvojit poslechem nahrávek textů, dialogů, vybraných cvičení a u prvních pěti lekcí i slovíček. Všechny nahrávky jsou namluveny rodilými mluvčími.

Postupujte systematicky po jednotlivých krocích, nesnažte se zvládnout velké množství látky najednou. Nejdůležitější je pracovat pravidelně, a hlavně vytrvat!

Přejeme mnoho úspěchů při studiu němčiny!

Autorka

Za pečlivé korektury děkujeme paní Haně Kraftové a paní Janě Musálkové Jeckelové.

Bez obrázků paní Dagmar Medzvecové by kniha postrádala své kouzlo. I Vám patří naše velké poděkování.

A speciální poděkování patří nahrávacímu studiu, manželům Jiráskovým a jejich skvělému týmu rodilých mluvčích ve složení Matthias Heitmann, Stephanie Kyzlink, Volker Losseff a Lucia Lukačková.

Obsah

ÚVODNÍ LEKCE	11
VÝSLOVNOST	11
1. LEKCE	15
Wie geht es Ihnen? ■ Hallo, wie geht's? ■ Wer ist das? ■ Am Telefon	
Osobní zájmena ■ Sloveso sein ■ Pořádek slov v hlavní větě ■ Otázka ■ Časování sloves ■ Zápor	
2. LEKCE	24
Familie und Freunde	
Darf ich mich vorstellen? ■ Auf der Party ■ Geburtstagsfeier ■ Eine große Familie	
Člen u podstatných jmen ■ Zájmena ■ Sloveso haben ■ 4. pád podstatných jmen ■ 4. pád osobních zájmén ■ Předložky se 4. pádem ■ Zápor II ■ Základní číslovky ■ Sloveso werden ■ Způsobová slovesa müssen, können ■ Pořádek slov v hlavní větě II	
3. LEKCE	36
Wie die Zeit vergeht!	
Was machst du am Wochenende? ■ Luras Wochentag	
3. pád podstatných jmen ■ 3. pád osobních zájmén ■ Způsobové sloveso dürfen ■ Rozkazovací způsob ■ Předložky se 3. pádem ■ Zvratná slovesa	
4. LEKCE	46
Unsere Wohnung	
Wo möchtest du wohnen? ■ Dieters Wohnung ■ Luras Zimmer	
Další způsobová slovesa ■ Slovesa s předponami ■ Silná slovesa v přítomném čase ■ Předložky se 3. a 4. pádem	
5. LEKCE	56
Einkäufe	
Wohin gehen wir heute einkaufen? ■ Auf dem Markt ■ Im Supermarkt ■ Wo kauft man meistens ein?	
Skloňování tázacího zájmena wer ■ Opakování – přehled skloňování podstatných jmen v jednotném čísle ■ Skloňování podstatných jmen v množném čísle ■ Přídavná jména v přívlastku bez členu ■ Sloveso wissen	
6. LEKCE	67
Kleidung und Mode	
Ich habe gar nichts anzuziehen ■ In der Boutique ■ Luras Garderobe	
Přídavná jména v přívlastku po členu určitém ■ Řadové číslovky ■ Přídavná jména v přívlastku po členu neurčitém, po přívlastňovacích zájmenech a po zájmenu kein ■ Budoucí čas	
7. LEKCE	78
In der Stadt	
Wir fragen nach dem Weg ■ Besuch ■ Stadtbesichtigung	
Pořádek slov ve vedlejší větě ■ Stupňování přídavných jmen a příslovcí ■ Minulé časy sloves ■ Präteritum a konjunktiv präterita slovesa sein ■ Präteritum a konjunktiv präterita slovesa haben	

8. LEKCE	89
Im Restaurant	
Guten Appetit ■ Speisekarte	
Préteritum způsobových sloves ■ Konjunktiv préterita způsobových sloves ■ Préteritum a konjunktiv slovesa werden ■ Préteritum a konjunktiv slovesa wissen ■ Určování času	
9. LEKCE	102
Haben Sie auch ein Hobby?	
Wir treiben Sport ■ Ich liebe Literatur ■ Die Arbeit im Garten ist schön ■ Wir möchten fit sein	
Předložkové vazby sloves ■ Zájmenná příslovce ■ Zpodstatnělá přídavná jména ■ Minulé časy sloves – pokračování ■ Perfektum slabých sloves	
10. LEKCE	114
Reisen	
Wir freuen uns auf Urlaub ■ Wo der Urlaub im Winter am schönsten ist?	
Souvětí souřadné a podřadné ■ Préteritum slabých sloves ■ Další druhy číslovek ■ Směrová příslovce	
11. LEKCE	124
Fremde Länder	
Internationale Erfahrungen	
Zeměpisné názvy ■ Silná slovesa	
12. LEKCE	136
Beherbergung	
Wir suchen eine Unterkunft ■ Im Hotel	
Závislý infinitiv ■ Infinitiv s zu po slovesech sein a haben ■ Perfektum způsobových sloves ■ Minulé časy slovesa wissen ■ Slovesné předpony	
13. LEKCE	147
Unsere Gesundheit ist das wichtigste	
Gesundheitsprobleme darf man nicht unterschätzen ■ Am nächsten Tag – beim Arzt ■ Wie kann man der Erkältung und anderen Krankheiten vorbeugen?	
Vztažné věty ■ Přídavná jména v přívlastku po číslovkách ■ Příčestí přítomné ■ Smíšená slovesa ■ Sloveso tun	
14. LEKCE	158
Feste und Bräuche	
Was feiern wir im Frühling? ■ Was wird in Deutschland und in Österreich gefeiert	
Trpný rod ■ Vedlejší věty se spojkou dass, damit	
15. LEKCE	168
Kommunikation	
Wir müssen im Kontakt bleiben	
Trpný rod – pokračování ■ Trpný infinitiv ■ Krácení vedlejších vět se spojkou dass ■ Krácení vedlejších vět se spojkou damit ■ Vedlejší věty časové se spojkami wenn, als, bis	

16. LEKCE	178
Es ist wichtig im Einklang mit der Natur zu leben	
Die Tiere in unserer Umgebung ■ Im Zoo ■ Jahreszeiten in den Farben	
Infinitivní vazby se statt zu ■ Zájmena – shrnutí ■ Věty časové – shrnutí ■ Skládání slov ■ Odvozování slov	
17. LEKCE	191
Schule und Bildung	
Ich komme bald in die Schule ■ Alle haben wir studiert ■ Das Schulwesen	
Infinitivní vazby se spojkou ohne zu ■ Stupňování příslovčí – pokračování ■ Množné číslo podstatných jmen – shrnutí	
18. LEKCE	201
Berufswahl	
Ohne Fleiß kein Preis ■ Eine Firma wird gegründet ■ Lebenslauf	
Souvětí souřadné – shrnutí ■ Dvojice spojek v souvětí ■ Vynechávání členu u podstatných jmen ■ Užívání členu určitého a neurčitého ■ Předložky – shrnutí ■ Předložky s 2. pádem	
19. LEKCE	214
Die Umwelt	
Wir müssen unsere Umwelt schützen ■ Umweltschutz	
Přítomný podmiňovací způsob ■ Minulý podmiňovací způsob ■ Plusquamperfektum ■ Konjunktiv plusquamperfekta ■ Předložkové vazby a zájmenná příslovce – opakování	
20. LEKCE	225
Massenmedien – der Bestandteil unseres Alltags	
Was hört man im Rundfunk ■ Was gibt es heute im Fernsehen ■ Massenmedien	
Další předložkové vazby ■ Bezpředložkové vazby ■ Vazba dvou infinitivů ■ Rozvinutý přívlastek ■ Minulý infinitiv ■ Vazby se slovesem scheinen ■ Konjunktivy přítomného, minulého a budoucího času	
PŘEKLADY TEXTŮ A POSLECHOVÝCH CVIČENÍ	238
SILNÁ A NEPRAVIDELNÁ SLOVESA	254
SLOVNÍČEK K LEKCÍM	258
KLÍČ KE CVIČENÍM	274

Seznam nahrávek

Lekce	stopa
Úvodní lekce	
• cvičení 1	1
• cvičení 2	2
• cvičení 3	3
• cvičení 4	4
• cvičení 5	5
• cvičení 6	6
• cvičení 7	7
Lekce 1	
• Wissen Sie, dass...?	8
• Wie geht es Ihnen?	9
• Hallo, Jungs!	10
• Entschuldigen Sie mich...	11
• Wer ist das?	12
• Am Telefon	13
• frazeologie	14
• cvičení 10	15
• slovíčka	16
Lekce 2	
• Wissen Sie, dass...?	17
• Darf ich mich vorstellen?	18
• Auf der Party	19
• Geburtstagsfeier	20
• Eine große Familie	21
• frazeologie	22
• slovíčka	23
Lekce 3	
• Wissen Sie, dass?	24
• Was machst du am Wochenende?	25
• Luras Wochentag	26
• frazeologie	27
• cvičení 7	28
• slovíčka	29
Lekce 4	
• Wissen Sie, dass...?	30
• Wo möchtest du wohnen?	31
• Dieters Wohnung	32
• Luras Zimmer	33
• frazeologie	34
• slovíčka	35

Lekce 5	
• Wissen Sie, dass...?	36
• Wohin gehen wir heute einkaufen?	37
• Auf dem Markt	38
• Im Supermarkt	39
• Wo kauft man meistens ein?	40
• frazeologie	41
• slovíčka	42
Lekce 6	
• Wissen Sie, dass...?	43
• Ich habe gar nichts anzuziehen	44
• In der Boutique	45
• Luras Garderobe	46
• Etwas zum Lachen – In einer Boutique	47
• frazeologie	48
• cvičení 10	49
• Haben Sie einen Wunsch?	50
Lekce 7	
• Wissen Sie, dass...?	51
• Wir fragen nach dem Weg	52
• Besuch	53
• Stadtbesichtigung	54
• Lacht mit uns	55
• frazeologie	56
• cvičení 7	57
• cvičení 10	58
Lekce 8	
• Wissen Sie, dass...?	59
• Guten Appetit	60
• Birgit kommt...	61
• Nach zwei Stunden...	62
• frazeologie	63
• cvičení 10	64
• Martin, ich bin schon müde...	65
• cvičení 12	66
Lekce 9	
• Wissen Sie, dass...?	67
• Wir treiben Sport	68
• Ich liebe Literatur	69
• Die Arbeit im Garten ist schön	70
• Wir möchten fit sein	71
• frazeologie	72
• cvičení 11	73

Lekce 10

• Wissen Sie, dass...?	74
• Wir freuen uns auf Urlaub	75
• Wo der Urlaub im Winter am schönsten ist?	76
• Das Reisen	77
• frazeologie	78

Lekce 11

• Wissen Sie, dass...?	79
• Internationale Erfahrungen	80
• Herzlich willkommen, Chris!	81
• Du hast fast alle...	82
• frazeologie	83

Lekce 12

• Wissen Sie, dass...?	84
• Wir suchen eine Unterkunft	85
• Im Hotel	86
• frazeologie	87
• cvičení 4	88
• Kann man hier im Camp...	89
• Willkommen, was wünschen Sie?	90

Lekce 13

• Wissen Sie, dass...?	91
• Gesundheitsprobleme...	92
• Am nächsten Tag – beim Arzt	93
• Wie kann man einer Erkältung vorbeugen	94
• Lacht mit uns	95
• frazeologie	96
• cvičení 8	97
• In der Apotheke	98

Lekce 14

• Wissen Sie, dass...?	99
• Was feiern wir im Frühling?	100
• Chris hat uns erzählt...	101
• Was wird in Deutschland ... gefeiert	102
• frazeologie	103
• cvičení 6	104

Lekce 15

• Wissen Sie, dass...?	105
• Wir müssen im Kontakt bleiben	106
• Liebe Oma...	107
• Dieter, schau mal...	108
• Warte noch, Laura...	109
• frazeologie	110
• cvičení 5	111

Lekce 16

• Wissen Sie, dass...?	112
• Die Tiere in unserer Umgebung	113
• Tante Laura, ich freue mich...	114
• Im Zoo	115
• Jahreszeiten in Farben	116
• frazeologie	117

Lekce 17

• Wissen Sie, dass...?	118
• Ich komme bald in die Schule	119
• Alle haben wir studiert	120
• Das Schulwesen	121
• frazeologie	122
• cvičení 9	123

Lekce 18

• Wissen Sie, dass...?	124
• Ohne Fleiß kein Preis	125
• Eine Firma wird gegründet	126
• frazeologie	127

Lekce 19

• Wissen Sie, dass...?	128
• Wir müssen unsere Umwelt schützen	129
• Umweltschutz	130
• frazeologie	131
• cvičení 8	132

Lekce 20

• Wissen Sie, dass...?	133
• Was hört man im Rundfunk	134
• Was gibt es heute im Fernsehen	135
• Massenmedien	136
• frazeologie	137
• cvičení 8	138

Úvodní lekce

■ Výslovnost

Naučit se cizímu jazyku je snadné, jen musíme vědět, jak na to. Představme si, že stavíme dům. Aby byl stabilní, musí mít pevnou konstrukci, vyplněnou stavebními prvky, které jsou vzájemně spojeny. Stejně je to při studiu cizí řeči a pro němčinu to platí dvojnásob. Pevnou konstrukci – gramatiku – trpělivě vyplňujeme stavebními prvky – slovy. V neposlední řadě je ale nutné osvojit si také správnou výslovnost. Při studiu němčiny máme z tohoto hlediska mnoho výhod. Především se u nás vyskytuje řada příjmení s německým pravopisem. Jistě se často setkáváme se jmény jako Krüger, Schön, Scholz, Schneider, Vogt, Wagner, Ziegler a podobně. Žádné z nich nám nedělá problémy při vyslovování. Víme, že sch čteme š, jednoduché v jako f a z jako c. Ani dvojhlásky nebo přehlasované samohlásky nám nedělají potíže. To všechno ale nestačí k tomu, aby naše němčina zněla opravdu německy.

V první řadě si musíme uvědomit, že němčina na rozdíl od češtiny zní mnohem napjatěji a sevřeněji. K tomu přispívá také tvorba slov; v němčině existuje množství někdy dost komplikovaných složenin na místě českých sousloví, např. Hochleistungssport – vrcholový sport, Weltwirtschaftskrise – světová hospodářská krize apod, i mnoho krátkých jednoslabičných slov, kdy je jediná samohláska obklopená souhláskami – Milch, selbst, Licht, fünf, sanft apod.

Nejdůležitější je ale správná výslovnost jednotlivých hlásek a hláskových skupin, která se v mnoha případech podstatně liší od otevřené a poměrně uvolněné české výslovnosti.

■ Samohlásky

- Krátké samohlásky **a, e/ä, i, o, u** včetně dlouhého **a** se ve výslovnosti od češtiny v podstatě neliší.
- Dlouze vyslovujeme samohlásky, jsou-li na konci slova, je-li za nimi jen jedna souhláska nebo neznělé h, případně jsou zdvojené (du, so, gut, Tor, sehr, ohne, leer, Seele, hier, ...).
- **Dlouhé e** je velmi zavřená samohláska, její výslovnost se blíží dlouhému í. Výslovnost dlouhého **ä** je poměrně uvolněnější (zehn, leben, nehmen, Tee, See, Seele, wäre, Bär, ...).
- **Dlouhé i** vyslovujeme také mnohem napjatěji než v češtině, graficky se dlouhé i označuje často jako **ie** (wir, ihn, Igel, hier, Biene, lieb, Wiese, ...).
- **Dlouhé o** a **dlouhé u** jsou rovněž velmi sevřené samohlásky; dlouhé o se vyslovuje téměř jako ú (so, hoch, Mode, roh, wohl, Ober, Lohn, ...) a také dlouhé u je ve srovnání s češtinou mnohem sevřenější (du, suchen, Zug, Blume, Stuhl, ...).
- Nejvýrazněji se liší výslovnost tzv. „přehlásek“, přehlasovaných samohlásek **ö** a **ü**.
- Při výslovnosti **dlouhého i** **krátkého ö** zaokrouhlíme rty, jako bychom chtěli vyslovit o, ale vyslovíme e (schön, Höhe, Flöte, hören, Hölle, ...).
- Při výslovnosti **dlouhého i** **krátkého ü** zaokrouhlíme rty jako při vyslovení hlásky u, ale vyslovíme y (grün, Tür, blühen, süß, Prüfung, müssen, küssen, ...).

- **Redukované e** [ə] je specifická hláska, která se vyskytuje v nepřízvučných slabikách, v koncovkách -er, -el, -en, v předponách be-, ge-, ver-, zer-. V tomto případě je e slyšet jen jako temný zvuk (Onkel, Wagen, Garten, ...), nejzřetelnější je to u koncovky -er, kdy se redukuje celá koncovka na temné æ (Mutter, Vater, Bruder, verstehen, ...).
- Na rozdíl od češtiny má němčina tři dvojhlásky – **ai/ei, eu/äu, au**. Při jejich výslovnosti musíme dbát větší plynulosti ve spojení obou hlásek, např. ei/ai nevyslovujeme podobně jako v češtině (kraj, kraj). **Dvojhláska ai, ei** se vyslovuje jako plynulé spojení hlásky a s krátkým zavřeným e. Proto se často přepisuje jako [ae] (mein, klein, Ei, Reise, Mai, Mais, ...).
- **Dvojhláska eu, äu** se také nesmí vyslovovat jako oj, ale počáteční o plynule přechází do krátkého zavřeného ö. Často se přepisuje [ö] (heute, neu, Deutsch, Bäume, Mäuse, ...).
- **Dvojhláska au** se vyslovuje podobně, její druhá část se blíží krátkému o, přepisuje se [ao] (Haus, Baum, verkaufen, raus, Raum, ...).

Je třeba se také zmínit o jevu, který se nazývá **ráz**. Je to v podstatě rozevření hlasivek před samohláskou, často se vyskytuje uprostřed složeného slova (Be/amte, See/igel, ...).

1. Vyslovujte zaokrouhleně tzv. „přehlásky“:

kennen – können, lesen – lösen, Kissen – küssen, Ziege – Züge,
Tier – Tür, spielen – spülen, vier – für

2. Rozlišujte hlásky s různou délkou a kvantitou:

Höhle – Hölle, Miete – Mitte, stehen – stellen, zeugen – zeigen,
Wetter – Vetter, Kasse – Käse

■ Souhlásky

- V soustavě německých souhlásek nehraje zvlášť velkou roli znělost, jako tomu je v češtině (ten – den, bod – pod – pot, ...), ale především napjatost, spojená případně ještě s tzv. přídechem.
- **Neznělé souhlásky p, t, k** jsou velmi napjaté, vyslovují se s přídechem, to znamená, že za každou touto souhláskou je slyšet třecí šum, který připomíná ch nebo nezněle vyslovené h (Park [phark], Tag [thag]). Nejvýraznější je přídech u hlásky k (kochen [kchochen], kalt [kchalt], kommen [kchomen]).

3. Vyslovujte správně hlásky s přídechem:

kommen, kalt, kühl, Küche, Kuchen, kochen, Köchin, können

Park, Pech, passen, Preis, Pudel, Pelz, Pilz, Pulver, Pracht, Post

Tür, Tor, tun, Tuch, Tracht, Tat, Taube, Tag, Tier, trinken, tragen, treu

Souhláska ch se vyskytuje ve dvou variantách – tzv. Ich-Laut a Ach-Laut. Po hláskách a, o, u, au následuje tzv. zadopatrové ch, podobné českému (machen, Nacht, Buch, Kuchen, ...). Po ostatních hláskách i, e, ü, ö, ai, ei, eu, po r, l, m, n, v příponách -chen a -ig vyslovujeme měkké ch, výslovnost se blíží spíš k š (ich, dich, Mädchen, zwanzig, Dichter, Richtung, ...).

4. Rozlišujte mezi zadopatrovým a měkkým ch:

Acht – Macht – Pracht – Schacht – Nacht – Schlacht

Licht – Sicht – Pflicht – Schicht

Souhláska f je graficky v mnoha slovech označována **v** (tzv. fau). Pro hlásku v se v němčině používá grafické označení **w** (fahren, oft, Vater, viel ... schwer, wollen, wissen, ...).

Sykavky ss, ß, s, sch

Zdvojené **ss**, po dlouhých samohláskách (příp. dvojhláskách) označované starým znakem **ß** (tzv. ostré s), je ostřejší než v češtině (lassen, müssen, grüßen, heißen, Maß, groß, ...).

Jednoduché **s** na počátku slova, po předponách, uprostřed slova mezi samohláskami a v příponách -sal a -sam se vyslovuje téměř jako z (Sonne, seit, sie, so, sicher, einsam, ...).

Tupá sykavka [š] se liší grafickou podobou. Píšeme ji **sch** nebo se vyskytuje ve skupinách sp- a st- na začátku slova a ve složeninách a odvozeninách na začátku kmenové slabiky (Schwester, schön, schminken; sprechen, versprechen, spielen, spät; stehen, verstehen, unterstützen, still, Stück, Strudel, ...).

Souhláska z, někdy se graficky znázorňuje **tz**, se vždy vyslovuje [c] (Zucker, Zitrone, zehn, Katze, Mütze, ...).

Spojení hlásek ng vyslovujeme jako nosové [ŋ], to znamená, že není slyšet hláska g, ale vyslovujeme nosové n podobně jako ve slovech *branka, Hanka* (lange, bringen, eng, singen, Zeitung, ...).

5. Vyzkoušejte si výslovnost nosového ng:

Wange – Zange – Junge – Stange – lange – Menge – bringen – singen

6. Procvičme si výslovnost v krátkých větách:

Samohlásky

Dlouhé i/ ie

Was kann ich Ihnen anbieten? Sieh mal, Biene!
Auf der Wiese weiden sieben Ziegen.

Dlouhé e/ ä

Nehmen Sie Tee, oder Kaffee? Er segelte auf dem Meer.
Erzähle das Märchen! Im Dorf krähen die Hähne.

Dlouhé o

Herr Ober, es ist roh! Mode ist Monikas Hobby. Die Wohnung ist ohne den Ofen.

Dlouhé u

In der Stube neben dem Stuhl steht eine alte Truhe.
Die Blumen sind rot wie Blut.

Dlouhé a krátké ö

Was tönt dort in der Höhe? Ich höre eine Flöte.
Die Klöster sind geöffnet. Er hat die Hölle auf Erden.

Dlouhé a krátké ü

Wie fühlst du dich? Überall blühen schöne Blüten. Übung macht den Meister.
Ich wünsche noch fünf Stück. Ihr müsst eine Mütze tragen.

Redukované e [ə]

Ich habe einen Bruder und eine Schwester. Neben dem Teller liegen Messer, Gabel und Löffel. Das darfst du nie vergessen, verstehst du?

Dvojhlásky ei/ai, eu/äu, au

Was ich nicht weiß, macht mich nicht heiß. Das Ei ist weiß.

In Deutschland spricht man deutsch. Wir haben hier viele Bäume. Vor dem Haus steht ein hoher Baum. Was wird im Kaufhaus verkauft? Lauf rauf! Raus aus dem Haus!

☛ Souhlásky

Neznělé souhlásky p, t, k

Hast du Packpapier? Auf diesem Platz ist Parken verboten. Guten Tag. Das Tal ist tief. Tee ist auf dem Tisch.
Kurt ist krank. Der Kollege kommt. In der Küche bekommst du einen Kuchen.

Souhláska ch

Das Buch ist im vierten Fach. Diese Nacht haben wir ein Feuer an dem Bach gemacht. (Ach-Laut)
Fahren Sie in Richtung Leipzig. Das Gedicht hat ein bekannter Dichter geschrieben. (Ich-Laut)

Souhlásky f/v – w

Mein Vetter versteht seinen Vater nicht. Vielen Dank im voraus.
Das Wetter ist wieder schön. Das Wasser war zu tief.

Sykavky ss, ſs, s

Lassen Sie ihn grüßen. Er küsst ihre Hand. Wissen Sie es? Der Schlüssel ist zu groß.
Setzen Sie sich sofort! Im Süden sind sicher andere Sitten.

Tupá sykavka sch, sp-, st-

Die Wäscherin wäscht die Wäsche. Sie schminkt sich vor dem Spiegel. Das Spiel war spannend. Dort strahlt ein Stern.

Souhláska z/t

Wann kommt der Zug? Er kommt um zehn. Möchtest du Tee mit Zitrone oder mit Minze? Ohne Zucker, bitte.
Seine Katze ist ziemlich zimperlich.

Spojení hlásek ng

Ich bringe alle Zeitungen. Der Junge bringt einen Ring. Der Ring ist zu eng. Ich habe Hunger.

LEKTION 1

1

V úvodní kapitole jsme se zmínili o tom, že výslovnost některých německých hlásek nám není neznámá. To platí ale také o řadě slov a výrazů, které čeština přejala, hlavně v hovorové podobě jazyka. Není divu, vždyť naše země leží uprostřed Evropy a z velké části hraničí s německy mluvícími zeměmi. Často zkomolená slova jako *kšeft*, *ksicht*, *klandr*, *kšír*, *štrúdl*, *štreka* apod. mají většinou pejorativní nádech, někdy je nám *fajn*, o něčem nemáme *šajn* a našli bychom jistě mnoho dalších výrazů, které mají původ v němčině.

V této lekci se seznámíte s frázemi, které používáme při setkání, seznámení a představení se, také se základy gramatiky, abyste se dokázali zorientovat v jednoduchých situacích.

Wissen Sie, dass...

Víte, že...

Deutsch die Muttersprache von mehr als 100 Millionen Menschen ist? Deutsch spricht man nicht nur in Deutschland, sondern auch in Österreich, in der Schweiz, in Luxemburg und in Liechtenstein.

němčina je mateřským jazykem více než 100 milionů lidí? Německy se mluví nejen v Německu, ale také v Rakousku, ve Švýcarsku, v Lucembursku a v Lichtenštejnsku.

Wie geht es Ihnen?

Hallo, wie geht's?

- Hallo, Laura! Wie geht's? 9
- Danke, gut. Und wie geht es dir?
- Es geht. Was machst du hier?
- Ich mache nur einen Spaziergang.
- Das ist dein Hund? Wie ist sein Name?
- Er heißt Bert.
- Hallo, Jungs! Was macht ihr hier? 10
- Grüß dich, Mark! Wir gehen zum Fußball. Kommst du mit?
- Ja, gern.
- Also los! Das Spiel beginnt gleich.
- Entschuldigen Sie mich bitte, sind Sie Herr Habicht aus Wien? 11
- Ja, das bin ich. Und Sie sind...?
- Ich heiße Gerd Rabe. Ich warte hier auf Sie.
- Es freut mich Sie kennen zu lernen.

Wer ist das?

 12

- Dieter: Grüß dich, Gerd. Wohin gehst du?
- Gerd: Ich warte hier auf meine Freundin. Wir möchten in ein Café gehen.
- Dieter: Was sagst du, du hast eine Freundin? Wer ist das? Kenne ich sie?
- Gerd: Nein, du kennst sie nicht. Sie kommt aus Österreich. Sie studiert hier Medizin. – Hier kommt sie schon. Endlich bist du da! Renate, das ist mein Freund Dieter.
- Dieter: Guten Tag. Es freut mich sehr. Ich bin Dieter Kranich.
- Renate: Guten Tag. Ich bin Renate Schulze. Sehr angenehm.
- Gerd: Also gehen wir alle gemeinsam in das Café!
- Dieter: Leider, ich kann nicht. Ich habe etwas zu tun.
- Gerd: Schade. Also mach's gut! Auf Wiedersehen!
- Dieter: Tschüs!

Am Telefon

13

- Dieter: Hallo, Laura, störe ich nicht? Hast du heute Zeit?
- Laura: Hallo, Dieter, was ist Neues? Brauchst du etwas?
- Dieter: Ich brauche nichts, aber ich möchte morgen ins Kino gehen. Kommst du mit?
- Laura: Ja, sehr gern. Ich freue mich.
- Dieter: Abgemacht. Bis dann.

Sprichwörter

Přeložte s pomocí slovníku a rozhodněte, v jakém pořadí vás přísloví mohou při studiu inspirovat:

- Geduld bringt Rosen.
- Aller Anfang ist schwer.
- Wo ein Wille ist, da ist auch ein Weg.

P

Phrasen

14

Guten Tag, Herr...!	<i>Dobrý den, pane...!</i>
Guten Morgen, Frau...!	<i>Dobré ráno, paní...!</i>
Guten Abend!	<i>Dobrý večer!</i>
Gute Nacht!	<i>Dobrou noc!</i>
Hallo!	<i>Ahoj!</i>
Tschüs!	<i>Ahoj! (při loučení)</i>
Grüß dich!	<i>Nazdar! Zdravím tě!</i>
Herzlich willkommen!	<i>Srdečně vítám(e)!</i>
Wie geht's? Wie geht es Ihnen?	<i>Jak se máš? Jak se daří?</i>
Danke, es geht mir gut.	<i>Děkuji, mám se dobře.</i>
Es geht.	<i>Ujde to.</i>
Entschuldigen Sie mich...	<i>Omluvte mě, promiňte...</i>
Es freut mich.	<i>Těší mě.</i>

Es freut mich Sie kennen zu lernen.	<i>Těší mě, že vás poznávám.</i>
Mach's gut!	<i>Měj se dobře!</i>
Viel Erfolg!	<i>Mnoho úspěchů!</i>
Auf Wiedersehen!	<i>Na shledanou!</i>
Bis morgen!	<i>Na shledanou zítra!</i>
Bis dann!	<i>Tak příště!</i>
Also los!	<i>Tak jedem! Dělej! Do toho!</i>
Danke. Vielen Dank.	<i>Děkuji.</i>
Bitte.	<i>Prosím.</i>
Nichts zu danken.	<i>Není zač.</i>
Gern geschehen.	<i>Rádo se stalo.</i>
Verzeihen Sie.	<i>Promiňte.</i>
Schade.	<i>Škoda.</i>
Es tut mir leid.	<i>Je mi líto.</i>
Das macht nichts.	<i>To nevadí.</i>
Ich möchte...	<i>Chtěl bych...</i>
Wie heißt du?	<i>Jak se jmenuješ?</i>
Ich bin einverstanden.	<i>Souhlasím.</i>
Abgemacht.	<i>Ujednáno.</i>
Das stimmt (nicht).	<i>To (ne)souhlasí.</i>

G

Grammatik

■ Osobní zájmena

☞ Na rozdíl od češtiny musí být u každého určitého slovesného tvaru osobní zájmeno:

ich bin	<i>jsem (já)</i>	wir sind	<i>jsme (my)</i>
du gehst	<i>jdeš (ty)</i>	ihr geht	<i>jdete (vy)</i>
er macht	<i>dělá (on)</i>	sie machen	<i>dělají (oni, ony)</i>
sie dankt	<i>děkuje (ona)</i>	Sie danken	<i>děkujete (vykání)</i>
es stimmt	<i>souhlasí (ono)</i>		

■ Sloveso sein

Pomocné sloveso **sein** – *být* se časuje nepravidelně, je třeba se ho naučit.

ich bin	<i>jsem</i>	wir sind	<i>jsme</i>
du bist	<i>jsi</i>	ihr seid	<i>jste</i>
er ist	<i>(on) je</i>	sie sind	<i>jsou</i>
sie ist	<i>(ona) je</i>	Sie sind	<i>jste (zdvořilé oslovení,</i>
es ist	<i>(ono) je</i>		<i>tzv. vykání)</i>

■ Pořádek slov v hlavní větě I.

V německé větě má sloveso pevné postavení. Proto je třeba si zapamatovat několik zásad.

Zde jsou první dvě:

1. V německé větě je **vždy vyjádřený podmět**.

Ich bin hier.	<i>Jsem zde. (já)</i>
Sie arbeiten gut.	<i>Pracují dobře. (oni)</i>
Es freut mich.	<i>Těší mě. (ono)</i>

2. Určitý (časovaný) slovesný tvar je v hlavní oznamovací větě vždy **na druhém** místě (jako druhý větný člen).

1.	2. ...	
Die Arbeit	ist hier gut.	<i>Práce je zde dobrá.</i>
Hier	ist die Arbeit gut.	<i>Zde je práce dobrá.</i>
Gut	ist die Arbeit auch hier.	<i>Také zde je práce dobrá.</i>

■ Otázka

Rozlišujeme dva typy tázacích vět:

- **zjišťovací (očekáváme odpověď ano nebo ne)**

např. Bist du zufrieden? Ja.	<i>Jsi spokojený? Ano.</i>
Geht es dir gut? Nein.	<i>Daří se ti dobře? Ne.</i>

- **doplňovací (začíná tázacím zájmenem)**

např. Wie heißt er?	<i>Jak se jmenuje?</i>
Wer ist das?	<i>Kdo je to?</i>
Was ist hier?	<i>Co je tu?</i>

■ Časování sloves

Slovesa najdeme ve slovníku v základním tvaru – infinitivu, např. spielen (*hrát*), rufen (*volat*).

Od infinitivu odtrhneme koncovku **-en** a k takto získanému kmeni slovesa přidáváme koncovky osob **-e, -st, -t, -en, -t, -en**.

Příklady:	
spiel-en (<i>hrát</i>)	
ich spiel-e	wir spiel-en
du spiel-st	ihr spiel-t
er spiel-t	sie spiel-en

U sloves typu arbeiten (*pracovat*), warten (*čekat*), baden (*koupat se*) apod. (jejich kmen končí na -t, nebo -d) se před koncovky -st a -t vkládá -e-, **časuji se**:

ich arbeite	wir arbeiten
du arbeitest	ihr arbeitet
er arbeitet	sie arbeiten

■ Zápor

Slovesný zápor (v češtině předpona ne-) v němčině vyjadřujeme záporkou nicht, která stojí volně za slovesem.

Např. Jetzt mache ich es **nicht**. *Ted' to neudělám.*

Störe ich **nicht**? *Neruším?*

V německé větě může být **jen jediný zápor**. Vyjadřuje se jak záporkou **nicht**, tak jakýmkoliv záporným slovem, např. **nichts** – *nic*, **niemand** – *nikdo* apod.

Ich habe hier **nichts**. *Nic tu nemám.*

Heute kommt **niemand**. *Dnes nikdo nepřijde.*

Nein. – Ne. Je samostatný zápor, stojí **vždy mimo větu**, např.

Nein, er ist nicht hier. – *Ne, není tady.*

Jazykový koutek

- Jistě jste si všimli, že podstatná jména se v němčině píšou s **velkým začátečním písmenem**, u každého podstatného jména je člen určitý, který jednak označuje rod

- mužský - **der**

- ženský - **die**

- střední - **das**,

jednak se pomocí členu jména skloňují.

Ve slovníku budeme dále označovat člen pouze zkratkami:
der – **r**, die – **e**, das – **s**.

Pozor! Rod podstatných jmen nemusí být vždy shodný s češtinou!

- **Zdvořilé oslovení** němčina vyjadřuje 3. osobou množného čísla. Všimněte si rozdílů:
 Geht ihr ins Kino, Gerd und Laura (Kameraden)? *Půjdete do kina, Gerde a Lauro (kamarádi)?*
 Gehen Sie ins Kino, Herr Müller (Herr und Frau Müller)? *Půjdete do kina, pane Müllere (pane a paní Müllerovi)?*
 - 2. osobou množného čísla se obracíme na několik osob, kterým tykáme.
 - 3. osobu (zdvořilé oslovení, tzv. vykání) používáme pro jednu i více osob, kterým vykáváme.
- Pokud podstatná jména der Herr – *pán* a die Frau – *paní* stojí se jménem, jsou chápána jako **titul** a užíváme je **bez členu**.
 Dort kommt ein Herr. Das ist **Herr Habicht**. *Tam přichází nějaký pán. To je pan Habicht.*
 Die Frau ist wirklich schön. Das ist **Frau Taube**. *Ta paní je skutečně hezká. To je paní Taubeová.*

Užitečná spojení a vazby

- Na začátku této lekce jsme se zmínili o výrazech, které čeština v různých fázích vývoje přejala a jejichž smysl se buď posunul, nebo zůstal původní. Přesvědčte se o tom na následujících příkladech ustálených slovních spojení, která se užívají v obou jazycích:
 - **aus der Rolle fallen...**
 Er darf nicht aus der Rolle fallen. *Nesmí vypadnout z role.*
 - **kurzen Prozess machen...**
 Sie haben mit ihm einen kurzen Prozess gemacht. *Udělal s ním krátký proces.*
 - **ein Eisen im Feuer haben...**
 Immer hat er ein Eisen im Feuer. *Vždycky má železko v ohni.*
 - **alles auf eine Karte setzen...**
 Er setzt immer alles auf eine Karte. *Sází vždy všechno na jednu kartu.*
 - **die Flinte ins Korn werfen...**
 Aber nie wirft er die Flinte ins Korn. *Ale nikdy nehází flintu do žita.*
 - **einen Strich durch die Rechnung machen...**
 Damit hat er uns einen Strich durch die Rechnung gemacht. *Udělal nám tím čáru přes rozpočet.*

1. Doplňte tvary slovesa sein:

- Das meine Freundin.
- Wer hier?
- du einverstanden?
- Was das?
- Ich zufrieden.
- Wir im Kino.
- Wo ihr, Jungs?
- Sie aus Wien, Herr Moser?
- Nein, ich aus Berlin.

2. Doplňte osobní zájmeno:

- spiele Fußball.
- Bist zufrieden?
- Arbeiten hier, Herr Moser?
- warte auf meine Freundin.
- studiert in Berlin.
- Brauchst etwas?
- Störe nicht?
- gehen in ein Café.

3. Utvořte otázky k uvedeným větám:

- Das ist meine Freundin. ?
- Sie arbeitet nicht. ?
- Nein, Dieter ist nicht hier. ?
- Der Hund heißt Pussi. ?
- Ich studiere in Prag. ?
- Wir gehen zum Fußball. ?

4. Zformulujte věty tak, aby zdůrazněná slova byla na prvním místě:

Vzor: Die Arbeit ist **hier** interessant. **Hier** ist die Arbeit interessant.

- Renate ist **meine** Freundin.
- Sie sind **alle** zufrieden.
- Herr Moser arbeitet **hier**.
- Heute kommt **niemand**.
- Sie studiert **Medizin**.
- Laura ist **endlich** da.
- Wir gehen **gemeinsam** zum Fußball.
- Das Spiel beginnt **gleich**.

5. Odpovězte záporně:

- Gehen wir ins Kino?
- Wartest du auf Renate?

- Braucht ihr etwas?
- Störe ich?
- Sind Sie zufrieden?

6. Doplňte správné koncovky sloves:

- Ich arbeit hier.
- Mark komm gleich.
- Heute geh wir zum Fußball.
- Was studier sie?
- Brauch ihr etwas?
- Es freu mich.
- Dieter spiel gut.
- Ich heiß Gerd Rabe.
- Wohin geh du?
- Was mach ihr hier, Jungs?
- Entschuldig Sie mich, bitte, Frau Taube.
- Wir wart hier auf Gerd.

7. Najděte pět pozdravů:

Auf	Sch	ten	Gr	seh
der	ön	will	Tsch	üß
üs	Gu	dich	en	Ab
end	en	mm	Wie	ko

8. Co prozradí tajenka?

mnoho

prosím

jak

srdečně

večer

rád

těšit se

ještě

hrát

hned

Poznámka: ch = jedno písmeno

9. Přeložte:

- Jak se máš?
- Ujde to.
- Kdo to je? To je moje přítelkyně.
- Studuješ nebo už pracuješ?
- Práce je tady velmi zajímavá.
- Chtěl bych jít do kina.
- Můj

přítel jde na fotbal. **8.** Teď už jsem spokojený. **9.** Těší mě, že jsem vás poznal. **10.** Děkuji mnohokrát. **11.** Prosím, není zač. **12.** Rádo se stalo. **13.** Je mi líto. **14.** To nevadí. **15.** Ujednáno.

**10. Poslechněte si dialog
a odpovězte na otázky:**

15

Jürgen: Hallo, Jungs, wohin geht ihr?
Dirk: Wir gehen zum Sport. Gehst du mit?
Jürgen: Ja, gern. Sind wir schon alle da?
Peter: Noch nicht. Wir warten auf Helga und Kurt.
Auch Sabine und Inge gehen mit.
Dirk: Dort kommt schon Helga. Grüß dich, wo seid ihr alle?
Helga: Sabine und Kurt entschuldigen sich, sie gehen heute ins Kino, aber Inge kommt gleich.
Jürgen: Also los, gehen wir!

1. Wohin gehen die Jungen?
2. Geht Jürgen auch mit?
3. Warum warten sie noch?
4. Warum entschuldigen sich Sandra und Tobias?
5. Wie viele Freunde gehen zum Sport?

11. A na závěr ještě překlad:

1. Ahoj, neruším? **2.** Potřebuješ něco? **3.** Těší mě, že vás poznávám. **4.** Zdravím tě, Gerde. **5.** Znáš moji přítelkyni? **6.** On pochází z Prahy. **7.** Co studuješ? **8.** Studuji medicínu. **9.** Velmi mě těší. **10.** Souhlasím. **11.** Jdeme na fotbal. **12.** Jdete taky sportovat, hoši? **13.** Jak se jmenuje ten pes? **14.** Co tady děláš? **15.** Jak se máte? **16.** Chtěli bychom jít do kina. **17.** Ujednáno. **18.** Ahoj příště. **19.** Mnoho úspěchů! **20.** Každý začátek je těžký.

LEKTION 2

2

Je čas seznámit se s rodinou i přáteli a zorientovat se v běžných každodenních situacích.

Wissen Sie, dass...

17

Víte, že...

Deutschland 81 Millionen Einwohner hat und der zweitbevölkerungreichste Staat Europas ist? Die größten Städte Deutschlands sind: Berlin mit 3 400 000 Einwohnern, Hamburg mit 1 700 000 und München mit 1 200 000 Einwohnern.

Německo má 81 milionů obyvatel a je druhým nejlidnatějším státem Evropy? Největší města v Německu jsou: Berlín s 3 400 000 obyvateli, Hamburg má 1 700 000 a Mnichov 1 200 000 obyvatel.

Berlín

Familie und Freunde

Darf ich mich vorstellen?

18

- Frau Taube:** Guten Tag, herzlich willkommen!
- Herr Weber:** Gestatten Sie mir, mich vorzustellen. Mein Name ist Weber, Franz Weber aus Berlin.
- Frau Taube:** Ich bin froh Sie kennen zu lernen. Nehmen Sie Platz, bitte. Was darf ich Ihnen anbieten?
- Herr Weber:** Machen Sie sich keine Umstände, bitte.
- Frau Taube:** Das ist doch nicht der Rede wert.

Auf der Party

19

- Kurt:** Hallo, Dieter, wie geht's?
- Dieter:** Grüß dich! Mensch, du wirst wohl nie alt!
- Kurt:** Danke, das kann ich auch von dir sagen. Studierst du noch?
- Dieter:** Nein, ich arbeite schon. Ich bin Manager in einer Firma. Und was machst du?
- Kurt:** Ich arbeite als Steuerberater. Die Arbeit macht mir Spaß. Ich bin schon verheiratet, wir erwarten auch ein Kind, und du?
- Dieter:** Ich bin noch ledig, aber ich habe eine Freundin.
- Kurt:** Kenne ich sie? Ist sie schön?
- Dieter:** Ja, sie ist sehr schön und klug, aber du kennst sie gewiss nicht.

Geburtstagsfeier

20

- Dieter:** Laura feiert morgen Geburtstag, weißt du? Du bist auch eingeladen. Wer kommt noch?
- Chris:** Meine Schwester Sabine und ihr Freund. Lauras Familie ist ziemlich groß, nicht wahr?
- Dieter:** Ja, du hast Recht. Sie hat doch viele Verwandte. Ihr Vater hat drei Geschwister, zwei Brüder und eine Schwester. Ein Onkel ist noch ledig, aber Onkel Fred ist verheiratet und hat drei Kinder, ein Mädchen und zwei Jungen. Auch Tante Lisa hat einen Sohn und eine Tochter. So hat Laura zwei Cousins und drei Cousins.
- Chris:** Und auch drei Onkel, nicht wahr?
- Dieter:** Natürlich, auch Lauras Bruder ist verheiratet und hat einen Sohn und eine Tochter, so hat Laura einen Neffen und eine Nichte. Dann kommen auch ihre Großeltern ...
- Chris:** Das muss ja eine tolle Gesellschaft sein.

Unsere Familie ist ziemlich groß. Ich heiße Laura Taube und bin zwanzig Jahre alt. Meine Eltern haben ein Haus am Rande der Stadt. Dort wohnen wir, meine Eltern, meine Schwester, ich und die Familie meines Bruders.

Ich habe zwei Geschwister, einen Bruder und eine Schwester. Meine Schwester Helga studiert noch. Mein Bruder Helmut ist verheiratet. Seine Frau heißt Uschi und arbeitet als Lehrerin. Sie haben zwei Kinder, einen Sohn und eine Tochter. Mein Neffe Jürgen ist fünf Jahre alt und meine Nichte Elke ist noch klein, sie ist gerade zwei geworden.

Am Wochenende feiern wir meinen Geburtstag. Wir erwarten viele Gäste. Der Bruder unseres Vaters, Onkel Fred, kommt mit seiner Frau und ihren drei Kindern. Sie sind noch klein. Ute ist zehn Jahre alt und geht in die Schule. Sie lernt gut. Die Zwillinge Udo und Uwe sind fünf Jahre alt.

Auch die Schwester unserer Mutter, Tante Karin, kommt und bringt ein Geschenk. Sie ist noch ledig, aber jetzt ist sie verliebt. Sie kommt wahrscheinlich mit ihrem Freund.

Auch mein Freund Dieter ist eingeladen. Die Geburtstagsfeier wird wirklich schön.

P

Phrasen

Alles Gute zum Geburtstag.	<i>Všechno nejlepší k narozeninám.</i>
Darf ich mich vorstellen?	<i>Smím se představit?</i>
Gestatten Sie mir, mich vorzustellen.	<i>Dovolte, abych se představil.</i>
Ich bin froh Sie kennen zu lernen.	<i>Těší mě, že vás poznávám.</i>
Nehmen Sie Platz, bitte.	<i>Posaďte se, prosím.</i>
Was darf ich Ihnen anbieten?	<i>Co vám mohu nabídnout?</i>
Machen Sie sich keine Umstände.	<i>Neobtěžujte se.</i>
Das ist doch nicht der Rede wert.	<i>To přece nestojí za řeč.</i>
Das kann ich auch von dir sagen.	<i>To můžu o tobě říct taky.</i>
Die Arbeit macht mir Spaß.	<i>Práce mě baví.</i>
Du hast Recht.	<i>Máš pravdu.</i>
Du wirst wohl nie alt!	<i>Ty snad nikdy nezestárneš! Ty vůbec nestárneš.</i>
Ich bin auch eingeladen, weißt du?	<i>Jsem také pozvaný(á), víš?</i>
Ich bin zwanzig Jahre alt.	<i>Mám dvacet let.</i>
Meine Nichte ist zwei geworden.	<i>Mé neteri byly dva roky.</i>
Die Feier wird schön sein, nicht wahr?	<i>Oslava bude hezká, že?</i>
...das Haus am Rande der Stadt	<i>...dům na kraji města.</i>
e Großeltern	<i>prarodiče</i>
r Großvater, r Opa	<i>dědeček</i>

e Großmutter, e Oma	<i>babička</i>
e Eltern	<i>rodiče</i>
r Vater, r Vati, r Papa	<i>otec, tatínek</i>
e Mutter, e Mutti, e Mama	<i>matka, maminka</i>
r Sohn	<i>syn</i>
e Tochter	<i>dcera</i>
r Bruder	<i>bratr</i>
e Schwester	<i>sestra</i>
r Onkel	<i>strýc</i>
e Tante	<i>teta</i>
r Neffe	<i>synovec</i>
e Nichte	<i>neteř</i>
r Cousin	<i>bratranec</i>
e Cousine	<i>sestřenice</i>
r Enkel	<i>vnuč</i>
e Enkelin	<i>vnučka</i>
r Schwager	<i>švagr</i>
e Schwägerin	<i>švagrová</i>
r Schwiegervater	<i>tchán</i>
e Schwiegermutter	<i>tchyně</i>

G

Grammatik

■ Člen u podstatných jmen

Určitý člen – **der, die, das** – označuje osoby nebo věci známé, blíže určené. V praxi to znamená, že si jej můžeme přeložit *ten, ta, to*.

Osoby a věci blíže neurčené, neznámé označuje člen neurčitý – **ein, eine, ein**. Většinou ho můžeme přeložit **nějaký, nějaká, nějaké** nebo *jeden, jedna, jedno*.

Např. Dort ist **ein** Hund.
Wie heißt **der** Hund?

Tam je (nějaký) pes.
Jak se ten pes jmenuje?

■ Zájmena

Člen může u podstatného jména být nahrazen zájmenem, např. ukazovacím

dieser, diese, dieses – *tento, tato, toto* (skloňujeme stejně jako se členem určitým),

přivlastňovacím

mein, meine, mein – *můj, ...*

dein, deine, dein – *tvůj, ...*

sein, seine, sein – *jeho, ...*

ihr, ihre, ihr – *její, ...*

unser, unsere, unser – *náš, ...*

euere, euere, euere – *váš, ...*

ihr, ihre, ihr – *jejich, ...*

(po zájmenech přivlastňovacích skloňujeme jako se členem neurčitým).

Příklady:

Dieser Hund heißt Bert.

Tento pes se jmenuje Bert.

Ist das nicht dein Hund?

Není to tvůj pes?

Doch, es ist mein Hund.

Ale ano, je to můj pes.

Kennst du seinen Hund?

Znáš jeho psa?

■ Sloveso haben

Druhé pomocné sloveso je **haben** – *mít*.

Při časování musíme dát pozor jen na 2. a 3. osobu jednotného čísla,

kde z kmene mizí hláska -b-:

ich habe	<i>mám</i>	wir haben	<i>máme</i>
du hast	<i>máš</i>	ihr habt	<i>máte</i>
er (sie, es) hat	<i>má</i>	sie haben	<i>mají</i>
Po slovese haben následuje ve větě 4. pád.			

■ 4. pád podstatných jmen

se členem určitým			
1. pád	der Bruder	die Schwester	das Kind
4. pád	den Bruder	die Schwester	das Kind

se členem neurčitým			
1. pád	ein Bruder	eine Schwester	ein Kind
4. pád	einen Bruder	eine Schwester	ein Kind

Pouze u podstatných jmen mužského rodu můžeme vidět odlišný tvar, podstatná jména rodu ženského a středního jsou ve 4. pádě vždy shodná s 1. pádem.

Příklady:

Hier ist ein Hund.

Tady je nějaký pes.

Kennst du den Hund?

Znáš toho psa?

Hast du auch einen Hund?

Máš také (nějakého) psa?

Hier wohnt eine Familie.

Tady bydlí jedna (nějaká) rodina.

Kennst du die Familie?

Znáš tu rodinu?

Sie haben ein Kind.

Mají (jedno) dítě.

Ich habe einen Bruder und eine Schwester.

Mám bratra a sestru.

■ 4. pád osobních zájmen

1. pád	ich já	du ty	wir my	ihr vy	
4. pád	mich mě, mne	dich tě, tebe	uns nás	euch vás	
1. pád	er on	sie ona	es ono	sie oni	Sie vy
4. pád	ihn ho, jeho	sie ji	es ho, jeho	sie je, jich	Sie vás

Příklady:

Kennen Sie **mich**?

Znáte mě?

Sie kennt **ihn** gut.

Zná ho dobře.

Wir grüßen **euch**, Kinder.

Zdravíme vás, děti.

Er grüßt **Sie**, Herr Rabe.

Zdraví vás, pane Rabe.

V německém skloňování hrají velmi důležitou roli předložky. Zapamatujeme si proto jednoduché pravidlo:

Pokud je před jménem nebo zájmenem předložka, nebudeme se ptát pádovou otázkou (bez koho, čeho, s kým, čím apod.), ale vždy musíme vědět, **se kterým pádem se předložka pojí**.

Jako první se seznámíme se základní řadou předložek se 4. pádem.

■ Předložky se 4. pádem

durch	<i>skrz (příp. 7. pád)</i>	durch den Wald	<i>lesem</i>
für	<i>pro, za</i>	für dich	<i>pro tebe</i>
gegen	<i>proti</i>	gegen ihn	<i>proti němu</i>
ohne	<i>bez</i>	ohne meine Tochter	<i>bez mé dcery</i>
um	<i>o, okolo, kolem</i>	um uns	<i>kolem nás</i>
		um das Haus	<i>okolo domu</i>

Příklady:

Wir gehen **durch** den Park.

Jdeme parkem

Hast du etwas **gegen** mich?

Máš něco proti mně?

Das Buch ist **für** meinen Sohn.

Ta kniha je pro mého syna.

Wir wohnen **um** die Ecke.

Bydlíme za rohem (okolo, kolem).

Ohne dich gehe ich nicht.

Bez tebe nepůjdu.

■ Zápor II

Už jsme se dozvěděli, že v německé větě může být jen jediný zápor. Může být vyjádřen různými zápornými výrazy, např. **nichts** (*nic*), **niemand** (*nikdo*), **niemals** (*nikdy*) apod.

Zápor u podstatného jména vyjadřuje záporné zájmeno **kein, keine, kein** (*žádný, -á, -é*).

Např.:

Hat sie einen Hund?

Má (nějakého) psa?

Sie hat **keinen** Hund.

Nemá (žádného) psa.

Kennst du den Hund?

Znáš toho psa?

Ich kenne den Hund **nicht**.

Neznám toho psa.

■ Základní číslovky

V němčině máme výhodu. Když se naučíme patnáct původních výrazů, všechny ostatní číslovky z nich vytvoříme skládáním.

1 eins, **2** zwei, **3** drei, **4** vier, **5** fünf, **6** sechs, **7** sieben, **8** acht, **9** neun, **10** zehn, **11** elf, **12** zwölf, **20** zwanzig, **100** hundert, **1000** tausend = 15 výrazů

Číslovky 13–19 se tvoří skládáním drei+zehn – neun+zehn,

číslíky 21–99 skládáním se spojkou und, např. 21 = ein+und+zwanzig, ...

Příklady:

35 – fünfunddreißig, 76 – sechundsiebzig, 99 – neunundneunzig,

101 – hundert eins, 220 – zweihundertzwanzig,

